

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Plzeň

Inspekční zpráva

Základní umělecká škola Stod, okres Plzeň-jih

Adresa: Dělnická 511, 333 01 Stod

Identifikátor: 600 070 654

Termín konání orientační inspekce: 19. - 21. března a 26. března 2001

Čj.	044 69/01-4019
Signatura	od3ku109

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

ZUŠ Stod působí ve městě od roku 1945. V samostatné budově vilového typu v Dělnické ulici je umístěna od roku 1967. V roce 1991 prošla škola rozsáhlou rekonstrukcí. Nyní disponuje šesti účelně vybavenými učebnami, šatnou pro žáky, malou sborovnou a ředitelnu. Ve škole je udržována příkladná čistota, je dbáno na esteticky působivé prostředí celé školy. Nedostatkem jsou zde velmi malé skladovací prostory.

Zřizovatelem školy je město Stod (právní forma obec). Povolená kapacita školy 350 žáků nebyla překročena.

Těžiště práce školy je v hudebním oboru. Výtvarný obor si teprve buduje své tradice.

ZUŠ Stod má ještě dvě pobočky - v Merklíně (1 třída v základní škole je využívána pro hudební obor) a v Chotěšově (1 třída v základní škole slouží pro výtvarný obor).

Změnu zařazení do sítě škol s účinností od 1. 7. 2000 uvedenou v Rozhodnutí Školského úřadu Plzeň-jih č. j. 1136/2000 dostala škola vstupem do právní subjektivity - od uvedeného data má právní formu příspěvkové organizace.

OBOROVÁ STRUKTURA ZÁKLADNÍ UMĚLECKÉ ŠKOLY

Ve škole jsou vyučovány dva obory: hudební a výtvarný.

Stav žáků ve škole je stabilizován - vloni docházelo do hudebního oboru 203 žáků, do výtvarného oboru 27 žáků - celkem měla škola 230 žáků. Dle letošního „Výkazu o základní umělecké škole podle stavu k 15. 10. 2000“ má škola v hudebním oboru 207 a ve výtvarném 28 žáků, celkem dochází do školy 235 žáků.

V hudebním oboru jsou vyučovány v souladu s učebním plánem doporučeným pro ZUŠ MŠMT pod č.j. 18 418/95-25 tyto předměty základního studia:

hra na klavír, na elektronické klávesové nástroje, hra na akordeon, housle, kontrabas, kytaru, zobcovou a příčnou flétnu, klarinet a saxofon, hra na dudy, pěvecká hlasová výchova, dále je vyučována přípravná hudební výchova a hudební nauka v 1. - 5. ročníku I. stupně, v odpovídajícím rozsahu komorní a souborová hra, z nepovinných předmětů byl zařazen sborový zpěv.

Ve výtvarném oboru jsou vyučovány v souladu se vzdělávacím programem základních uměleckých škol schváleným MŠMT dne 26. 4. 2000 pod č.j. 15 865/2000-22 s platností od 1. 9. 2000 tyto předměty v I. stupni základního studia:

plošné vyjadřování, plastické a prostorové vyjadřování, objektová a akční tvorba, výtvarná kultura, volitelná náplň výuky.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Hudební obor

Hra na klavír

Plánování učiva žáků bylo pečlivé, podrobné, plně respektovalo jak schopnosti žáků, tak požadavky učebních osnov.

Předmět vyučují zkušené učitelky s požadovanou odbornou a pedagogickou způsobilostí. Pro výuku jsou využívány prostorné učebny s odpovídajícím vybavením a s pěknou podnětnou výzdobou, které jsou v průběhu týdne efektivně využívány pro výuku několika předmětů (pro hru na klavír, kytaru, elektronické klávesové nástroje a pro pěveckou hlasovou výchovu).

Sledovaná výuka byla pečlivě připravená a promyšlená. Struktura hodin odpovídala stanoveným výukovým cílům. U žáků byly vytvářeny správné základní nástrojové návyky. Žáci byli příkladně vedeni ke vnímání metra, ke sluchovému vnímání kvalitního tónu, k porozumění a odpovídajícímu vyjádření hraných sólových i čtyřručních skladeb, k celkovému rozvoji hudebnosti. Systematicky je pěstována také hra z listu, rozvíjeny jsou elementární improvizací schopnosti. U žáků jsou vytvářeny také správné pracovní návyky. Nová látka i technické problémy byly žákům učitelkami vždy vzorově předehrávány, v průběhu hodin důsledně se žáky procvičovány. Žáci adekvátně reagovali na podněty a pokyny učitelek.

V hodinách u zkušené učitelky, která již připravila velké množství žáků ke studiu na konzervatoři, byla sledována mistrovská pedagogická práce - učitelka dokázala žáky zaujmout i při náročných úkolech, příkladně navozovala atmosféru důvěry a pohody. V hodinách nechyběl ani humor, na velice vhodně volené příklady a ukázky klavírní hry žáci s chutí reagovali.

V průběhu výuky byli žáci učitelkami příkladně motivováni a často chváleni. Učitelky oceňovaly každý dílčí pokrok žáka. Žáci byli rovněž vedeni k vyjádření vlastního názoru a k sebehodnocení. Hodnocení žáků bylo citlivé i kritické, mělo motivační charakter. K efektivitě výuky přispívají dělené lekce u mladších žáků, které umožňují častější kontakt žáků s učitelkami, jejich systematickou radu, pomoc i kontrolu.

Sledovaná výuka hry na klavír měla vynikající úroveň.

Hra na dřevěné dechové nástroje - zobcovou, příčnou flétnu a saxofon

Plánované učivo ve sledovaných ročnících odpovídalo z hlediska obsahu a náročnosti požadavkům osnov. Výukové cíle odpovídaly individuálním schopnostem, míře talentu a zájmu žáků. Náležitě byly zohledněny požadavky osnov na rozvíjení specifických nástrojových i obecně hudebních schopností a dovedností žáků. V případě mimořádně talentovaného žáka bylo plánování výuky zaměřeno na přípravu k přijímacím talentovým zkouškám dle požadavků Konzervatoře J. Ježka v Praze. Perspektivní příprava - studijní plány žáků na každé pololetí školního roku - a bezprostřední příprava kvalifikovaných učitelů odpovídala požadavkům na efektivní práci ve vyučovací hodině.

Předmět vyučují dva učitelé s pedagogickou a odbornou způsobilostí ve smyslu Vyhlášky č. 139/1997 Sb., hru na zobcové flétny vyučuje v menším rozsahu též učitelka bez odborné způsobilosti k výuce hry na dechové nástroje.

Pedagogická a odborná způsobilost, dlouholeté zkušenosti, vlastní hudební praxe spolu s entuziasmem vyučujících byly základem celkově vysoké kvality jejich pedagogické činnosti. Škola poskytuje žákům i kvalitní materiální zázemí hudebního vzdělávání. Učebny byly

dostatečně prostorné, měly odpovídající vybavení nábytkem a učebními pomůckami. Prostředí tříd bylo esteticky podnětné. Žákům byly k dispozici potřebné notové materiály, případně hudební nástroje k zapůjčení. Výukové prostory i organizace výuky splňovaly podmínky pro dodržování psychohygienických zásad.

Pedagogicky kultivovaným a odborně fundovaným postupem byly důsledně rozvíjeny dechové a další specificky nástrojové a hudební dovednosti vedoucí ke kultivovanému hudebnímu projevu. Kvalifikovaní učitelé hojně využívali nástroje k názornému předehrávání i k souhře se žákem. Byl zaznamenán rozvoj kvalitního tónu, ve vyšším ročníku již s přiměřeným vibratem. Nátisk a nástrojová technika byly cvičeny s ohledem na potřebnou lehkost a uvolnění při hře. K jejímu rozvíjení efektivně přispívala hra stupnic a akordů v různých artikulacích a tempech. Na příčnou flétnu bylo cvičeno i násobné staccato. Dechové návyky, rytmické cítění, prstová technika žáků umožňovaly náležitě frázování ve shodě s tempovými a hudebně-výrazovými požadavky notového zápisu (např. měkké nasazení tónu, užití melodických ozdob). Uvedené výrazné klady nebyly v celé úplnosti zaznamenány ve výuce hry na zobcové flétny vedené bez odborné způsobilosti. K nástrojovému vedení žáků byl využíván převážně klavír, flétna velmi málo. Dílčí nedostatky se projevily při nácvičování tónů na zobcovou flétnu v obtížnější spodní poloze. Základní návyky byly v 1. ročníku cvičeny v zásadě správně.

Mimořádného rozvoje nástrojových dovedností bylo v pátém roce výuky dosaženo u ojediněle nadaného a hudebně disponovaného žáka ve hře na saxofon. Jedná se zejména o kultivovaný tón s dobrou intonací v celém nástrojovém rozsahu. Nástrojová technika směřuje za předpokladu dalšího rozvíjení k horizontu virtuózní hry. Žák osvědčil výraznou hudební představivost a improvizaci schopnosti, které již nyní využívá při hře s jazzovými soubory. V souladu s požadavky konzervatoře je však veden i ke kultivovanému „klasickému“ projevu při nácvičování technicky náročných etud. Učitel zde efektivně uplatnil mimořádný cit pro potřeby a osobnost talentovaného žáka a zúročil své zkušenosti a dovednosti ve hře na tento nástroj.

K celkovým kladům výuky patřilo důsledné procvičování v hodině uložené látky na podkladě metodicky jasně utříděného postupu. Dobře byly pěstovány návyky potřebné pro efektivní domácí cvičení. Žáci byli v průběhu a v závěru hodin dostatečně často hodnoceni, byli povzbuzováni pochvalou. Chyby byly přesně analyzovány a žákům zřetelně, bez demotivujících projevů, vysvětleny. V dostatečné míře je nacvičován repertoár na veřejná vystoupení, žáci jsou úspěšní rovněž v soutěžích. Přesvědčivé pedagogické osobnosti, vytváření přiměřeně náročné, dělné a při tom i radostné atmosféry výuky byly základem pro potřebnou motivaci žáků. Vzájemná interakce bez stresujících momentů podtrhla celkovou účinnost sledovaného vzdělávání.

Sledovaná výuka kvalifikovaných učitelů byla na vynikající úrovni. Celkově byla výuka hry na zobcové, příčné flétny a saxofon hodnocena stupněm velmi dobrý.

Hra na dudy a dudácký soubor

Výuka je v souladu s učebními plány a osnovami realizována v 1. - 5. ročníku, v daném případě v I. stupni základního studia. Sledována byla individuální výuka žáků 3. ročníku a práce s dudáckým souborem. Učivo bylo plně v souladu s osnovami. Cíle výuky zřetelně směřují k dosažení stanoveného základního hudebního vzdělání a k osvojení nástrojových dovedností potřebných pro sólovou a souborovou dudáckou hru. Doplnkem výuky zejména v souboru je přirozený dětský pěvecký projev.

Předmět vyučuje učitelka vyučující na prvním stupni základní školy (v současné době si doplňuje potřebné vysokoškolské vzdělání na pedagogické fakultě). Sama absolvovala výuku hry na zobcovou flétnu a u předních regionálních odborníků hru na dudy. Při výuce využívá

k doprovodu klavír. Je dobře obeznámena s technologií výroby dud.

Pro výuku je k dispozici prostorná a esteticky pěkně upravená učebna hudební nauky. Škola má dostatečný počet nástrojů (dud) k zapůjčení a kontrabas pro souborovou hru. Základním studijním materiálem pro žáky je Škola hry na české dudy J. Režného (materiál uvádějí dosud platné osnovy z roku 1987). Učitelka má dále k dispozici sborník náročnějších úprav a notově zaznamenaných dudáckých improvizací regionálních autorů. Dle potřeb využívá vlastní psané materiály. Veškeré podmínky a průběh výuky splňují požadavky na dodržování psychohygienických zásad.

Ve sledované výuce byla cvičena technika měchování, tvoření plynulého, rovného tónu a jeho ukončení. Cvičení a etudy z výše uvedené školy byly hrány v tempu přiměřeném prstovým dovednostem žáků. Důraz byl kladen na tempově a rytmicky přesnou, vyrovnanou hru. Účinně byl využíván metronom. Dle možností bylo postupně dosahováno potřebného většího tempa. Přírozenou součástí výuky byla hra písní s mezihrami (dohrami). Vedení žáků se vyznačovalo systematičností, trpělivostí i důsledností. Případné problémy byly názorně vysvětleny, k předvedení ukázky hry použila učitelka předničku nástroje žáka. Požadavky a pokyny k domácímu cvičení byly zcela dostatečné a názorné.

Hra v souboru naplňuje z hlediska výuky hry na dudy stanovené cíle. Dílčí nevýhodou je, že škola v současné době nemá klarinetisty pro dudáckou muziku. Náhrada zobcovými flétnami je určitým provizorním, v rámci daného účelu ale přijatelným, řešením. Soubor byl doplněn dvěma sólovými zpěváčky. Sledovaná příprava na nadcházející malý místní „festiválek“ dětských dudáckých souborů ve Stodě prokázala odpovídající úroveň dovedností souboru mladších žáků. Výsledky práce byly zúročeny i předními cenami z ústředního kola soutěže ZUŠ ve hře na lidové nástroje.

Přístup učitelky k žákům byl velmi přátelský, klidný, bez jediné negativní reakce. Učitelka vhodnými otázkami ověřovala pochopení zadaného úkolu. Dělná a radostná atmosféra byla v souladu s hudební náladou hraných lidových písní. Pěstování regionálních hudebních tradic je jedním z mnoha zaznamenaných pozitiv školy.

Výuka hry na dudy měla vynikající úroveň.

Pěvecká hlasová výchova

Plánování učiva vychází z požadavků učebních osnov, je velmi dobře zpracováno a zapsáno v individuálních studijních plánech žáků v třídní knize. Stanovené cíle a prostředky k jejich dosažení respektují individuální schopnosti žáků.

Předmět je vyučován zkušenou učitelkou s požadovanou odbornou a pedagogickou způsobilostí. Pro výuku je využívána pěkná prostorná učebna vybavená m. j. velkým zrcadlem. Třída je také využívána pro výuku hry na klavír.

Ve sledované individuální výuce se učitelce dařilo vytvářet a upevňovat u žáků správné pěvecké návyky (držení těla, dech, rezonance, artikulace, uvolnění brady, měkké nasazení tónu). Velmi dobře bylo pracováno s dechem při vyrovnávání všech vokálů. Vhodně byla zařazována hlasová cvičení na zvětšení hlasového rozsahu a na podporu hlavového znění hlasu. Zařazovaný písňový repertoár nebyl rozsáhlý. Obsahoval však písně jak k procvičení intonace, tak sledoval výběrem postupné poznávání lidových i umělých písní. Žáci byli vedeni k porozumění a adekvátnímu vyjádření zpívaného textu. Tyto nároky se zúročují v soutěžích - např. v právě proběhlém oblastním kole soutěže ve zpěvu lidových písní. Zpěv žáků byl podpořen fundovaným a citlivým klavírním doprovodem učitelky. Žáci byli na vyučování velmi dobře připraveni, s chutí zpívali, adekvátně reagovali na pokyny vyučující.

Žáci byli vhodnou formou průběžně motivováni, byl u nich vytvářen vztah ke zpívaným písním.

Příkladná byla vzájemná vstřícná komunikace a motivační způsob hodnocení žáků.

Výuka zpěvu měla celkově velmi dobrou úroveň.

Hudební nauka

Plánování učiva ve všech ročnících vychází z požadavků učebních osnov. Učitelky vypracovaly tematické plány pro 1. - 5. ročník na jednotlivá pololetí, ve kterých rozpracovaly učivo osnovami původně rozdělené do sedmi ročníků. Tematické plány jsou dále podrobně rozčleněny na jednotlivé měsíce.

Předmět je vyučován dvěma učitelkami - jedna má pro výuku požadovanou odbornou i pedagogickou způsobilost, druhá si doplňuje odbornou způsobilost dálkovým studiem na pedagogické fakultě. Výuka probíhala v prostorné třídě, která je využívána nejen pro hudební nauku, souborovou hru a hru na dudy, ale i jeden den v týdnu také pro výuku předmětů výtvarného oboru. Vzhledem k rozmanitosti vyučovaných předmětů ve třídě je zde pro potřeby sledovaného předmětu méně vhodně umístěn klavír - na protilehlé stěně tabule. Učitelky vhodným organizačním členěním výuky dokázaly tuto skutečnost pozitivně vyřešit. Efektivně byly využívány prostory třídy i učební pomůcky - lavice a tabule, orffovské nástroje, koberec, hudební skládanky a notové tabulky, klavír. Ve třídě je vytvářeno podnětné prostředí pracemi žáků výtvarného oboru.

Sledovaná výuka ve druhém, třetím a v pátém ročníku byla velmi dobře připravena. Důraz byl kladen na propojení teoretických znalostí s hudební praxí. Výuka byla zaměřena v úvodních činnostech na opakování a prohlubování probraného učiva. U mladších žáků byly vhodně zařazeny hry, při kterých byly využívány pomůcky vytvořené učitelkou. V druhé části hodin bylo pracováno ve skupinách při tvoření a procvičování rytmických složek hudby, u klavíru byla procvičována a upevňována intonace, zařazovány sluchové hádanky a sluchová analýza (intervaly, akordy), zpívány vhodně vybrané písně. Žáci byli vedeni k poznávání naučených hudebních pojmů v praxi, dokázali zdůvodnit zvolené postupy. U žáků druhého a třetího ročníku jsou hodiny připravovány a zaměřeny převážně na určitou hudební činnost (např. rytmickou) tak, aby ji žáci prožili tvůrčím způsobem.

Ve sledovaných hodinách pracovali žáci soustředěně a s chutí, měli odpovídající pracovní návyky, velmi dobré hudební znalosti a dovednosti. Žáci nižších ročníků zpívali intonačně méně čistě, vykazovali však výborné rytmické cítění i praktické rytmické dovednosti. V průběhu výuky byla často využita pochvala, žáci byli průběžně motivováni a povzbuzováni, pozitivně hodnoceni. Učitelky byly k žákům tolerantní, přátelské, v hodinách panovala klidná, nestresující atmosféra.

Výuka v předmětu hudební nauka měla celkově velmi dobrou úroveň.

Výtvarný obor

Plošné a prostorové vyjadřování

Výuka ve výtvarném oboru je organizována v souladu s učebními dokumenty pro výtvarný obor ZUŠ č.j. 15 865/2000-22. Tematické plány učiva jsou zpracovány do měsíčních plánů, ve druhém pololetí do projektu „Žijí mezi námi - ptáci“. Cíle, kterých mají žáci v jednotlivých ročnících dosáhnout, byly stanoveny. Náměty a techniky byly voleny na základě aktuální úrovně a zkušeností žáků daného věku, požadavky učebních osnov byly plněny.

Výtvarný obor je vyučován učitelkou mateřské školy s krátkou pedagogickou praxí ve výuce výtvarného oboru v ZUŠ. Chybějící odbornost neovlivnila kvalitu výuky.

Pro výuku výtvarného oboru chybí ve škole samostatná odborná pracovna i zázemí pro úschovu výtvarných materiálů a archivaci prací žáků. Obor je rovněž nedostatečně vybaven odbornou i pedagogickou literaturou.

Výuka probíhala v prostorné učebně, která slouží i pro výuku hudební nauky, souborové hry a hry na dudy. Učebna je vybavena standardními školními lavicemi a židlemi, podnětně vyzdobena výtvarnými pracemi žáků. Ze strany vyučující byla patrná snaha dodržet psychohygienické podmínky vyučování. Materiální podmínky výuky jsou pouze vyhovující.

Výuka se vyznačovala promyšlenou přípravou vyučující. V úvodu i v průběhu sledované výuky byli žáci velmi dobře motivováni. Obsah vyučování logicky navazoval na předchozí výuku lineární perspektivy, žáci byli aktivně vtaženi do pokračování započaté práce (kresba perem a tuší) z minulé lekce. Žáci, kteří chyběli v předcházející výuce, zpracovávali kresbou volný námět s využitím lomení linií v různých variacích. V další části výuky se podíleli na přípravě trojrozměrných dekorativních objektů pro výzdobu sálu připravovaného na koncert žáků.

Metody a formy výuky byly velmi dobře voleny s ohledem na věkovou rozlišnost žáků třídy (vzhledem ke složitému dojíždění většiny žáků jsou v jedné skupině žáci z několika ročníků). V průběhu výuky se vyučující věnovala každému žákovi individuálně, podněcovala jejich výtvarné vidění a vedla je k náročnějšímu zpracování námětu. Žákům byl dán prostor vlastním způsobem zpracovat zadané téma. Učitelka přistupovala k dětem laskavě, vstřícně a trpělivě. Pozitivní hodnocení žáků i oboustranná otevřená komunikace mezi žáky a učitelkou vytvářela ve sledované výuce příjemnou pracovní atmosféru.

Ve sledované výuce byla negativa a pozitiva téměř v rovnováze, kvalita vzdělávání je ovlivněna pouze vyhovujícími materiálními podmínkami, celkově byla hodnocena jako průměrná.

Hodnocení kvality vzdělávání

Na celkové úrovni vzdělávání v ZUŠ Stod se podílí především kvalitní pedagogická práce zkušených učitelů hudebního oboru, která byla ve sledovaných předmětech hodnocena jako vynikající a velmi dobrá. Ke kvalitě výuky v hudebním oboru přispívá cílené zaměření školy na souborovou a komorní hru doložené zdařilou audionahrávkou folklórního dudáckého souboru. Ve výtvarném oboru si škola teprve buduje své materiální zázemí, učitelka získává pedagogické zkušenosti.

Pozitivem sledované výuky byla převážně velmi dobře promyšlená příprava učitelů na vyučování a úroveň plánování učiva žáků, průběžná účinná motivace, vstřícná komunikace a nestresující atmosféra výuky. Metody a formy práce odpovídaly odborné erudici pedagogů, celkově vykazovaly výraznou převahu pozitiv.

Kvalita vzdělávání v základní umělecké škole byla celkově hodnocena jako velmi dobrá.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Koncepční záměry vycházejí z důkladné znalosti podmínek a prostředí školy. Na základě analýzy uváděné ve výroční zprávě jsou vytyčovány cíle pro další školní rok. Stanovené záměry

jsou každoročně rozpracovány do ročního plánu školy s reálnými cíli.

„Plán práce 2000/2001“ je rozčleněn do šesti oblastí:

výuka (personální obsazení), prezentace školy, spolupráce s obcí, spolupráce s MŠ, ZŠ, kontrolní činnost ředitelky, materiální zabezpečení.

Prioritou je kvalitní personální zabezpečení výuky, které se daří postupně realizovat. Vedle stávajících zkušených pedagogů se podařilo získat do školy mladé učitele, z nichž někteří dokončují další kvalifikační studium.

V oblasti materiálního zabezpečení byl vybavován hudební obor potřebnými hudebními nástroji (tenorový saxofon, příčná flétna, akordeon, kytara) a notovou literaturou. Pro výtvarný obor je plánován nákup odborné literatury, vytvoření odpovídajícího materiálního zázemí.

Ředitelka předložila návrh letošního plánu práce pedagogické radě dne 15. září 2000. Plán byl s pracovníky školy projednán a schválen bez připomínek. Z pečlivě vedených zápisů z pedagogických rad je patrné, že úkoly vyplývající z plánu práce jsou čtvrtletně vyhodnocovány.

Kontrolou bylo zjištěno, že jsou ve škole vyučovány dva obory v souladu s rozhodnutím o zařazení školy do sítě škol. Výuka v hudebním oboru probíhá podle platných učebních plánů doporučených pro základní umělecké školy MŠMT pod čj. 18 418/95-25, ve výtvarném oboru se řídí vzdělávacím programem výtvarného oboru základních uměleckých škol schváleným MŠMT pod čj. 15 865/2000-22.

Oblast plánování byla hodnocena jako velmi dobrá.

Organizování

Ředitelka školy, paní Alena Jandová, byla jmenována do funkce na základě výsledku konkurzního řízení od 1. července 1990. Organizační řád a Vnitřní pracovní řád pro učitele ZUŠ Stod jasně určuje a vymezuje kompetence jednotlivých pracovníků, umožňuje účinné řízení. Na vyučující jsou delegovány kompetence (vedoucí dvou odloučených pracovišť, vedoucí souborů, správci knižního a notového archivu). Ředitelka školy stanovila příslušné pravomoce také pro provozní zaměstnance a s přechodem školy do právní subjektivity rovněž směrem k administrativní a ekonomické pracovníci školy. Poradním orgánem ředitelky je pedagogická rada. Schází se v termínech stanovených plánem. Z jednání jsou pořizovány přehledné zápisy obsahující adresné úkoly. Pravidelně v každém pololetí školního roku je hodnocena práce žáků v jednotlivých třídách, vyhodnocovány jsou úkoly stanovené ročním plánem. Pedagogická rada se rovněž zabývá problémovými žáky, dává návrhy na zlepšení daného stavu, přijímá účinná opatření. Zcela samozřejmě je ředitelkou vyslovováno poděkování učitelům za výsledky dosahované na veřejných vystoupeních žáků, za úspěchy v soutěžích a pod. Dílčím problémem je budování zázemí pro výtvarný obor. Ve Vnitřním řádu školy pro žáky jsou zakotvena jak práva (v souladu s Úmluvou o právech dítěte), tak povinnosti žáků.

Kontrolou bylo zjištěno, že povinná dokumentace školy je řádně a pečlivě vedena.

Informační systém školy je propracován, je pružný a účinný. Veškeré informace jsou předávány včas a úplně díky dennímu kontaktu ředitelky se zaměstnanci. Další informace poskytuje nástěnný panel umístěný v malé sborovně školy. Pro řešení aktuálních problémů jsou vydávány „Pokyny ředitelky“. Rodičům a žákům slouží informační nástěnky ve vstupní části školy, ve třídách, plakáty, písemné pozvánky, osobní informace učitelů. O prospěchu žáků jsou rodiče informováni prostřednictvím žakovských knížek. Škola velmi dobře spolupracuje s rodiči. Tradici mají dvakrát ročně organizované třídní předebrávky žáků spolu s aktivy rodičů v každé

třídě hudebního oboru. Rodiče využívají také možnosti osobně se účastnit výuky.

Škola se často prezentuje na veřejnosti. Zaveden je systém pravidelných třídních předehrávek žáků a veřejných celoškolních koncertů ve Stodě a v Merklíně. Díky velmi dobré spolupráci školy s vedoucími představiteli města využívá škola pro veřejné akce pěkný prostorný sál stodské radnice. Sólisté, soubory školy i výtvarné práce žáků se prezentují na významných kulturních akcích pořádaných městem. Tradici mají výchovné koncerty pro mateřské a základní školy, koncerty absolventů v rámci závěrečného veřejného koncertu. Soubory ZUŠ často vystupují i v jiných městech a obcích (např. v Plzni, Bukové, Chotěšově, Starém Plzenci, Hradci, Domažlicích, Strakonících, Blatné). Samozřejmostí v organizaci souborové a komorní výuky jsou sobotní zkoušky, které umožňují pravidelnou účast všech žáků souborů, kteří v běžném pracovním týdnu dojíždějí do škol i do vzdálenějších měst. Dudácký soubor se představil široké veřejnosti také magnetofonovou nahrávkou. Žáci i soubory školy jsou také pravidelně oceňováni v soutěžích.

Škola ve spolupráci s Městským úřadem Stod organizují „Stodský festiválek“ - přehlídku nejmenších dudáckých a folklórních souborů z okolních okresů (Plzeň-jih, Plzeň-sever, Plzeň-město, Domažlice). V loňském školním roce organizovala škola okresní kolo celostátní soutěže ZUŠ vypisované MŠMT pro dechové dřevěné a žesťové nástroje. Sponzorem soutěže byl MěÚ Stod.

Výroční zpráva za školní rok 1999-2000 byla přehledně zpracována dle příslušné právní normy. Poskytuje ucelené informace o škole a jejích četných veřejných aktivitách, o dosahované úrovni při vzdělávání žáků a o úspěších v soutěžích žáků hudebního i výtvarného oboru. V závěru výroční zprávy je hodnocen celý školní rok a jsou nastíněny cíle pro další školní rok.

Kontrolou bylo ověřeno, že organizace vyučování odpovídá obecně závazným právním předpisům, m.j. Vyhlášce č. 292/1991 Sb., o základních uměleckých školách.

Oblast organizování byla hodnocena jako velmi dobrá.

Vedení a motivování pracovníků

Při vedení pracovníků je ředitelkou preferován demokratický styl řízení. Učitelé jsou vedeni jak k otevřenému vyjádření svého názoru, tak k pocitu odpovědnosti za svá rozhodnutí, za své jednání. Ve škole je vytvářena atmosféra důvěry a vzájemné spolupráce. Denní osobní kontakty ředitelky školy s učiteli i spolupráce učitelů navzájem vytvářejí prostor pro uplatnění tvořivosti a iniciativy pracovníků. Operativní řízení navazuje na systém plánování a kontroly, spolu s analýzou a vyhodnocováním tvoří propojený systém funkčního řízení.

Sledováno je využívání odbornosti učitelů při výuce. Důraz je kladen na předávání zkušeností dlouholetých úspěšných pedagogů školy mladým kolegům a na další vzdělávání. Umožňovány jsou hospitace začínajících učitelů i na jiných školách v okrese. Tři učitelky školy si doplňují nebo rozšiřují vzdělání dálkovým studiem. Podporovány jsou odborné a umělecké aktivity pedagogů. Učitelé hudebního oboru se pravidelně účastní různých soutěží se žáky školy (např. soutěží vyhlašovaných MŠMT, Soutěže plzeňské konzervatoře, regionální soutěže Plzeňské housličky a pod.), které jsou aktivním zdrojem informací v oboru. K sebevzdělávání učitelů hudebního oboru je využíván bohatý fond odborné literatury a časopisů.

Motivace pracovníků zcela přirozeně vyplývá z celkové vstřícné a tvořivé atmosféry školy. Hmotné oceňování zaměstnanců školy je podloženo písemně zpracovanými kritérii hodnocení zakotvenými ve Vnitřním platovém předpisu, se kterými byli všichni prokazatelně seznámeni.

Hodnocení činnosti školy je prováděno pravidelně v pedagogických radách na konci školního roku a je uváděno ve výroční zprávě. Ředitelka školy zveřejňuje hodnocení školy jako celku

také ve Stodských listech.

Oblast motivování byla hodnocena jako velmi dobrá.

Kontrolní mechanismy

Systém vnitřní kontroly vůči celé organizační struktuře školy je vytvořen. Obsah kontrolní a hospitační činnosti ředitelky je zakotven v čl. 5 plánu práce na letošní školní rok. Pedagogická a třídní dokumentace je kontrolována čtvrtletně, učební plány žáků předkládají učitelé hudebního oboru ke kontrole v září a v únoru. Ve výtvarném oboru umožňuje ředitelka vyučující konzultovat plánování s ředitelem ZUŠ Holýšov, který je výtvarníkem. Sledována je úroveň a kvalita jak výchovně-vzdělávacího procesu, tak interní i veřejné prezentace práce školy. V tomto školním roce byly prováděny hospitace pouze v hudebním oboru. Ředitelka se účastní také všech soutěží, na kterých žáci školy vystupují. Kontrolovány jsou výsledky učení žáků při komisionálních postupových zkouškách. Z hospitační činnosti si ředitelka pořizuje ve svém hospitačním sešitu stručné zápisy. Rozbory hodin jsou s vyučujícími projednávány ústně. V plánu jsou zakotvena pravidla k řešení nedostatků zjištěných při hospitaci i opatření k jejich odstranění. Všeobecné závěry z kontrol a hospitací jsou na programu pedagogických rad.

S přechodem školy do právní subjektivity nebyla dosud ve škole provedena finanční kontrola. Finanční prostředky určené na učební pomůcky jsou efektivně plánovány (viz kapitolu Plánování). V průběhu konání inspekce nebylo zjištěno neefektivní vynakládání finančních prostředků přidělených škole ze státního rozpočtu.

Rozsah a účinnost kontrolních mechanismů byly hodnoceny jako velmi dobré.

Hodnocení kvality řízení

Ředitelka respektuje a dodržuje platné právní předpisy. Při řízení školy vychází z dlouholeté znalosti a analýzy daného stavu. Podporuje iniciativu a jedinečné tvůrčí schopnosti pedagogických pracovníků. Podařilo se jí obnovit výuku ve výtvarném oboru. Zde bude postupně řešeno materiální a prostorové zabezpečení. Vzhledem k výše uvedeným zjištěním inspekce konstatovala, že řídicí práce je stále kvalitní, promyšlená a koncepční.

Úroveň řízení jako celek vykazuje velmi dobrou úroveň.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Další interní a veřejné aktivity

ZUŠ Stod se dlouhodobě významnou měrou podílí na kulturním životě města a dalších okolních obcí, pravidelně prezentuje výsledky své práce na veřejnosti. Z bohatého výčtu akcí lze uvést souhrnně cca 23 veřejných akcí ve školním roce, které jsou pořádány při různých významných událostech a pro různé instituce (viz výroční zprávu školy). Žáci II. stupně studia se úspěšně prezentují na samostatných komorních koncertech také v Praze - např. komorní duo klarinet - klavír. Aktivní koncertní činnost žáků ZUŠ, kteří jsou studenty vysokých škol, svědčí o vysoce kvalitní pedagogické práci jejich učitelů, o schopnosti vytvářet u žáků trvalý zájem o hudbu.

Zvláštní pozornost si zasluhuje práce dudáckých a komorních souborů. Přínosem pro školu a pro prezentaci práce folklórního souboru bylo natočení samostatné audiokazety s názvem „Dudácká muzika ZUŠ Stod“.

Díky výborné spolupráci ZUŠ s městem Stod, s jeho významnými činiteli, je organizován na základě iniciativy města již třetím rokem „Stodský festiválek dudáckých muzik“.

Prezentace práce výtvarného boru se uskutečňuje zatím v rámci veřejných akcí hudebního oboru.

Výsledky žáků v soutěžích a v přijetí absolventů k dalšímu studiu

Žáci se pravidelně účastní soutěží, přehlídek a festivalů a jsou zde oceňováni. V posledních letech slavili úspěchy žáci hudebního a výtvarného oboru v soutěžích vypisovaných MŠMT, Ministerstva kultury i v soutěžích regionálních a národních:

- žáci hudebního oboru byli oceněni v soutěži vypsané pro ZUŠ MŠMT (2000) - 4 žáci ve hře na klarinet postoupili do oblastního kola, kde získali čestné uznání, 3 žáci ve hře na dudy obsadili dvě první a druhé místo v oblastním kole a dva byli oceněni v ústředním kole soutěže 2. a 3. cenou, dudácké duo dosáhlo mimořádného ocenění - zvítězilo v ústředním kole soutěže, folklórní soubor školy „Stodský dudáček“ byl oceněn první cenou v oblastním kole soutěže. V soutěži (2001) získal komorní soubor zobcových fléten s doprovodem druhou cenu v oblastním kole,
- žáci pěveckého oddělení jsou již druhým rokem úspěšní v soutěži v lidovém zpěvu vypisované Ministerstvem kultury - vloni získali v celostátním kole první a druhé místo, letos postoupili opět dva žáci z regionálního kola do celostátní soutěže,
- žáci výtvarného oboru získali v regionální soutěži „Požární ochrana očima dětí“ dvě první a tři druhé ceny.

Žáci školy jsou úspěšní při talentových zkouškách na vyšší typ školy. V posledních letech byli přijati ke studiu v Konzervatoři Plzeň žáci hry na klavír a zpěvu, letos připravuje učitel dechového oddělení jednoho žáka na Konzervatoř J. Ježka do Prahy (hra na klarinet a saxofon), jedna žákyně byla přijata ke studiu v Pedagogické fakultě Plzeň (hra na kytaru).

Škola se významnou měrou podílí na kulturním životě města i regionu. Svým působením přispívá k všestrannému formování osobností svých žáků. Výsledky práce žáků školy jsou oceňovány v soutěžích. Její činnost je v tomto směru příkladná.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí o změně zařazení do sítě škol, vydané Školským úřadem Plzeň-jih pod č. j. 1136/2000, Výkaz o základní umělecké škole podle stavu k 15. 10. 2000
- Základní umělecká škola Stod - Organizační řád, Vnitřní platový předpis, Vnitřní předpis o platbě školného
- Vnitřní pracovní řád pro učitele ZUŠ Stod
- Vnitřní řád školy pro žáky Základní umělecké školy Stod
- Výroční zpráva za školní rok 1999/2000
- Plán práce 2000/2001
- Rozvrhy hodin, Katalogy o průběhu studia
- Výkazy žáků a vyučovacích hodin

- Protokoly o přijímání žáků a komisionálních zkouškách
- Třídní knihy pro individuální, skupinovou a kolektivní výuku
- Záписy z jednání pedagogických rad
- Kritéria hodnocení zaměstnanců školy
- Hospitační záznamy ředitelky a přítomných inspektorů
- Inspekční dokumentace - informace o zaměstnancích
- Magnetofonová nahrávka folklórního souboru ZUŠ Stod, fotodokumentace školy

ZÁVĚR

Pozitiva:

- Promyšlená řídicí práce ředitelky školy
- Příkladná spolupráce školy se zřizovatelem - městem Stod
- Zodpovědný přístup pedagogů hudebního oboru k plnění učebních plánů o učebních osnov, příkladné působení výrazných pedagogických osobností
- Příkladná činnost folklórních, dudáckých a komorních souborů školy, pěstování regionálních hudebních tradic
- Prezentace práce školy na veřejnosti, úspěchy a výsledky žáků v soutěžích a při přijímání na vyšší typ škol
- Organizace festivalu „Stodský festiválek dudáckých muzik“

Negativa:

- Výrazná negativa nebyla zjištěna.

Dílčím problémem je budování zázemí pro výtvarný obor, doplňování odborné literatury.

Inspekce nezjistila v průběhu svého pobytu ve škole neefektivní vynakládání finančních prostředků přidělených škole ze státního rozpočtu ve prospěch vzdělávací činnosti školy.

Kvalita vzdělávání s řadou vynikajících dílčích hodnocení v hudebním oboru byla celkově hodnocena jako velmi dobrá. Řízení školy si nadále udrželo velmi dobrou úroveň.

Celkově byla škola hodnocena jako velmi dobrá.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko ČŠI Plzeň-město

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Marie Kučerová	Marie Kučerová v. r.
Členové týmu	Mgr. Jindřich Bešťák	Jindřich Bešťák v. r.
	Mgr. Lenka Rusnoková	Lenka Rusnoková v. r.

V Plzni dne 9. dubna 2001

Datum a podpis ředitelky stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 17. 4. 2001

Razítko ZUŠ Stod

Ředitelka základní umělecké školy

Podpis

Alena Jandová

Alena Jandová v. r.

Předmětem inspekce bylo zhodnocení činnosti základní umělecké školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitel základní umělecké školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň

Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu</i>
Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Okresní úřad Plzeň-jih, referát školství, Radobyčická 14, 306 04 Plzeň	30. dubna 2001	044 93/01-4019
Zřizovatel: Město Stod, Náměstí ČSA 294, 333 01 Stod	30. dubna 2001	044 94/01-4019

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
17. 4. 2001	-----	žádné připomínky